

Acipenser ruthenus
Linnaeus, 1758

Клас
Променепері риби – Actinopterygii

Ряд
Осетроподібні – Acipenseriformes

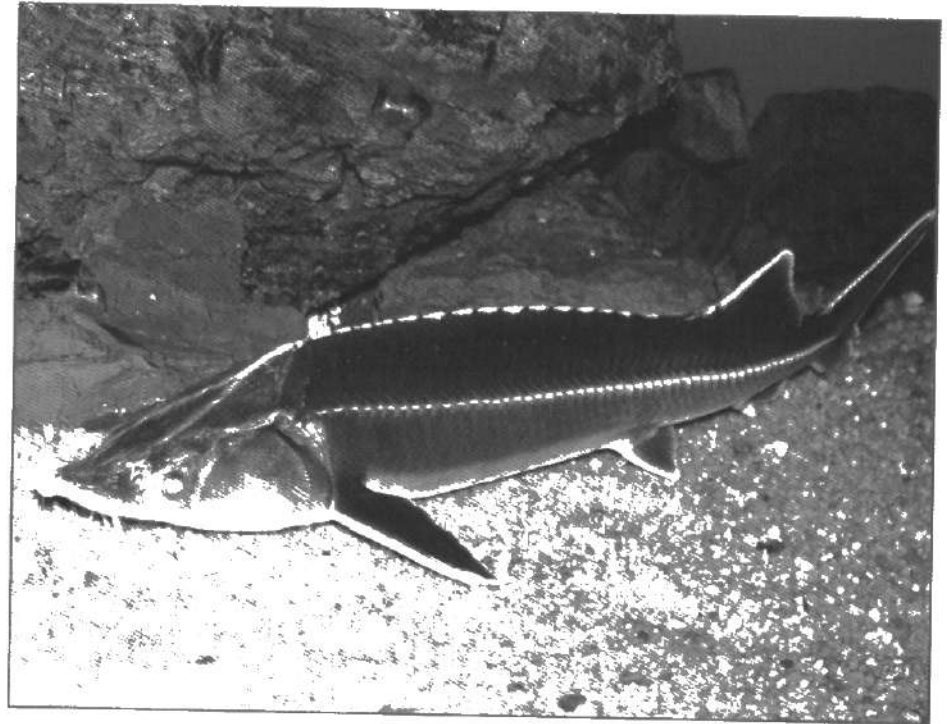
Родина
Осетрові – Acipenseridae

Охоронний статус: IUCN: VU; ERL: EN;
BernC: III; BonnC: II; CITES: II; HD: V; ЧКУ:
Зникаючий; ЧКК: NT

Поширення. Великі річки басейнів Чорного, Каспійського, Балтійського, Карського та Білого морів, Ладозьке й Онезьке озера [1; 2].

Україна: Раніше зустрічалася в корінному руслі та крупних притоках усіх великих річок [3; 4]. Останнім часом виявлена в пониззі Дунаю, у Верхньому і Середньому Дністрі та Дніпровському водосховищі [2; 5–7].

Середовище існування та особливості біології. Стерлядь – прісноводний вид [3]. Туводна реофільна форма [4; 8]. Надає перевагу глибоким

ділянкам річок із чистою прохолодною водою. [2; 9; 10,11]. Строки нерестових міграцій залежать від настання весняних повеней. [9]. Статевозрілими стають у 3–9 років [3; 4]; загальна тривалість життя – до 30 років [2]. Нерест відбувається у квітні–травні. [12]. Живиться переважно бентосними безхребетними [6,9], зрідка поїдає ікру інших риб [13]. Верхня частина Дністровського водосховища є одним з основних місць нагулу виду [14].

Сучасний стан. До зарегулювання русла р. Дністер стерлядь була звичайним промисловим видом [15], особливо

до Хотина і трохи вище [3]. З початку другої половини ХХ ст. її чисельність помітно зросла [9].

Фактори загрози. Зникнення характерних місць перебування [2; 6], спричинене гідротехнічним будівництвом [9], забрудненням води [17; 18], раніше не контрольованим промисловим виловом і браконьєрством [4; 5; 19].

Рекомендовані заходи охорони. Слід вивчити сучасний стан популяції виду, виявити основні місця нересту та нагулу [5; 6], забезпечити охорону. [11]. Технологія розведення стерляді вже давно відпрацьована [20], тому доцільним було би спорудження на Середньому Дністрі риборозплідного заводу [2; 21], проведеної реакліматизації в інші водойми України [6].

Джерела інформації:

1. Шнаревич, 1968; 2. Татаринів, 1973;
3. Павлов, 1980; 4. Турянин, 1982;
5. Редкие..., 1988; 6. Шнаревич и др., 1989; 7. Иванчик и др., 1989; 8. Луговой, Ковальчук, 1999-2000; 9. Чередарик та ін., 2001; 10. Хлус та ін., 2003;
11. Худий, 2003; 12. Худий, Беженар, 2004; 13. Скильський и др., 2004;
14. Худий, 2005; 15. Денщик, 2005;
16. Матвеев, 2006; 17. Леснік, 2006;
18. Kottelat, Freyhof, 2007; 19. Скильський та ін., 2007; 20. ЧКУ, 2009; 21. Беженар та ін., 2010.

Текст: І. Скильський, Л. Потіш,
Л. Мелещук

Фото: upload.wikimedia.org

